

Sygn. akt VI Ka 21/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Klara Łukaszewska

Protokolant Sylwia Piliszewska

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w J.za Prokuratūrę Rejonową w B.: R. R.

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2021r.

sprawy S. S. ur. (...) w B.

s. E., D. z domu W.

oskarżonego z art. 157 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Bolesławcu

z dnia 26 października 2020 r. sygn. akt II K 592/19

I. uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego S. S. i na podstawie art. 17 § 1 pkt. 7 k.p.k. postępowanie umarza;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżyciela posiłkowego M. B. kwotę 1176 złotych tytułem zastępstwa procesowego przed Sądem I instancji oraz dalsze 840 złotych tytułem zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym;

III. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 21/21	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA			

<p>1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>Wyrok Sądu Rejonowego w Bolesławcu z dnia 26 października 2020 r. sygn. akt II K 592/19</p>	
<p>1.2. Podmiot wnoszący apelację</p>	
<p># oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego</p>	
<p># oskarżyciel posiłkowy</p>	
<p># oskarżyciel prywatny</p>	
<p># obrońca</p>	
<p># oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego</p>	
<p># inny</p>	
<p>1.3. Granice zaskarżenia</p>	

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany		

	w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów				
1.4. Wnioski					
#	uchylenie	#	zmiana		
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy					
2.1. Ustalenie faktów					
2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.2. Ocena dowodów					
2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów					

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwiąże o powodach uznania dowodu	
<p>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiąże o powodach nieuwzględnienia dowodu	
<p>STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>			
Lp.	Zarzut		
	<p>Obrońca oskarżonego zarzucił:</p> <p>1. rażącą obrazę prawa procesowego w postaci reguły „in dubio pro reo” (vide art. 5</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

§2 kpk) poprzez zaniechanie przez Sąd I instancji – interpretowania – w odniesieniu do zarzutu postanowionego oskarżonemu – wszelkich, nie dających się usunąć wątpliwości w zakresie istnienia bądź braku winy oskarżonego – na jego korzyść – o czym szerzej w uzasadnieniu apelacji;

2. art. 7 kpk poprzez nierozważenie wszystkich okoliczności sprawy i przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i przyjęcie poprzez danie wiary w całości zeznaniom poszkodowanego z jednoczesnym uznaniem zeznań oskarżonego jako dające podstawę do postawienia tezy, iż od samego początku oskarżony miał zamiar rozpocząć bójkę

z
poszkodowanym,
gdy materiał
dowodowy nie
daje podstaw do
formułowania
takich
wniosków,

3. obrazę art.
424 § 1 kpk
w zw. z art.
442 § 3 kpk,
poprzez brak
w uzasadnieniu
sądu rozważań
w zakresie
istnienia ekscesu
intensywnego,
przewidzianego
w art. 25 § 2
kk oraz art. 25
§ 3 kk zwłaszcza
w sytuacji gdy
Sąd I instancji
przyjął, że to
pokrzywdzony
prowokował
oskarżonego
bezpośrednio
przed
zdarzeniem, ale
i po zdarzeniu,
i pierwszy zadał
cios powodujący
obrażenia u
oskarżonego;

4. obrazę
przepisów prawa
materialnego z
art. 25 § 1
kk poprzez jego
niezastosowanie
przy
dokonywaniu
subsumpcji
ustalonego
stanu
faktycznego pod

przepisy ustawy
karnej i
przyjęcie, iż S. S.
w dniu 2 marca
2016 r. u M.
B. spowodował
obrażenia ciała
skutkujące
naruszeniem
czynności
narządów ciała i
rozstroju
zdrowia
pokrzywdzonego
trwającego
powyżej dni 7,
to jest czynu
wyczerpującego
dyspozycję z
art. 157 §
1 kk, podczas
gdy prawidłowa
subsumcja stanu
faktycznego pod
przepisy ustawy
karnej
skutkować
winna
przyjęciem, iż
S. S. działał
w warunkach
kontratypu
obrony
koniecznej
określonego w
art. 25 §1
kk odpierając
bezpośredni,
bezprawny
zamach
skierowany na
swoje zdrowie
i życie i
wobec czego
nie popełnił
przestępstwa,
ewentualnie iż
zachowanie S.
S. stanowiło
przekroczenie

	granic przysługującej mu obrony koniecznej		
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			
Sąd Okręgowy wobec stwierdzenia uchybienia podlegającego uwzględnieniu z urzędu był zwolniony od rozpoznania zarzutów podniesionych przez obrońcę oskarżonego, jako bezprzedmiotowych dla dalszego toku postępowania.			
Wniosek			
O zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów oraz zwolnienie oskarżonego w całości od opłat i kosztów postępowania,	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny		

<p>Ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie, iż oskarżony nie podlega karze</p>		
<p>Zwiążle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Z powodów wskazanych w pkt. 4 brak było podstaw do uwzględnienia wniosków apelacji.</p>		
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>1.</p>	<p>stan rzeczy osądzonej w rozumieniu art. 17 § 1 pkt. 7 kpk</p>	
<p>Zwiążle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>		
<p>Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2016 r. umorzono dochodzenie w sprawie</p>		

uszkodzenia
ciała M. B., do
którego doszło w
dniu 2 marca
2016 r. przy
ul. (...) w B.,
gdzie w wyniku
zadanych przez
S. S. uderzeń
pięścią w głowę
doznał obrażeń
w postaci rany
tłuczzonej łuku
brwiowego
prawego, rany
tłuczzonej okolicy
czołowej lewej,
złamania
podstawy
czaszki – kości
klinowej po
stronie prawej tj.
o czyn z art.
157 § 1 kk na
podstawie art. 17
§ 1 pkt. 3 (**kpk**
przyp. S.O.)
wobec znikomej
szkodliwości
czynu.
Orzeczenie to
z pouczeniem
o prawie do
zaskarżenia
doręczono
pokrzywdzonemu
w dniu 1
lipca 2016 r.
Następnie w
dniu 19 stycznia
2018 r.
pokrzywdzony
złożył wniosek
„o podjęcie na
nowo
postępowania
przygotowawczego
prawomocnie
umorzonego” (k.
53). W dniu

natomiast 8
kwietnia 2019
r. prokurator
rejonowy
postanowił na
podstawie art.
22 § 1 kpk podjąć
prawomocnie
umorzone
dochodzenie w
sprawie
spowodowania
obrażeń ciała u
M. B. tj. o czyn
z art. 157 §
1 kk „z uwagi
na polecenie
Prokuratury
Okręgowej w
Jeleniej Górze o
podjęciu
prawomocnie
umorzonego
dochodzenia w
sprawie
spowodowania
obrażeń ciała
u M. B.” (k.
80). W dniu
22 czerwca 2019
r. oskarżyciel
publiczny
skierował do
Sądu
Rejonowego w
Bolesławcu akt
oskarżenia
przeciwko S. S.,
zarzucając mu,
że w dniu 2
marca 2016 r.
w B., uderzając
pięściami w
twarz i głowę M.
B. spowodował u
niego obrażenia
ciała w postaci
rany tłuczonej
łuku brwiowego
prawego, rany

tluczonej okolicy
czołowej lewej,
złamania prawej
gałęzi żuchwy
z obrzękiem tej
okolicy,
złamania
podstawy
czaszki – kości
klinowej po
stronie prawej,
które to
obrażenia
skutkowały
naruszeniem
czynności
narządów ciała
i rozstrojem
zdrowia
pokrzywdzonego
trwającym
powyżej 7 dni, tj
o czyn z art. 157 §
1 kk.

W pierwszej
kolejności
podkreślić
należy, że
prawomocne
postanowienie
prokuratora o
umorzeniu
postępowania
przygotawczego
wydane na
podstawie art.
17 § 1 pkt 3
k.p.k., w którym
stwierdzono
popelnienie
przez oznaczoną
osobę czynu
o znamionach
określonych w
ustawie karnej,
ale o znikomym
stopniu
społecznej
szkodliwości,

stwarza stan
rzeczy osądzonej
w rozumieniu
art. 17 § 1 pkt
7 k.p.k. również
wtedy, gdy przed
wydaniem tego
postanowienia
osobie tej ani nie
przedstawiono
zarzutów, ani nie
przesłuchano jej
w charakterze
podejrzanego,
dopuszczając się
obrazy art. 313
k.p.k. (tak SN
w wyroku z
dn. 15.02.2012
r., II KK 201/11,
OSNKW 2012,
nr 6, poz. 60).
Jeżeli podstawą
umorzenia
postępowania
jest bowiem
ustalenie
znikomej
szkodliwości
społecznej czynu
(art. 17 § 1
pkt 3 k.p.k.),
to - kierując
się kryteriami
określonymi w
art. 115 § 2 k.k. -
należy rozważyć,
między innymi,
postać zamiaru
i motywację
sprawcy, a to
w konsekwencji
rodzi
wymaganie
usytuowania
sprawcy w
procesowym
charakterze
podejrzanego.
Skoro organ

procesowy tego nie uczynił (choć powinien), to z tego tytułu, kosztem praw gwarancyjnych określonej osoby, organ ten nie może uzyskać swoistego ułatwienia w postaci możliwości podjęcia w każdym czasie, w trybie art. 327 § 1 k.p.k., umorzonego wcześniej postępowania karnego.

Negatywna przesłanka procesowa stanowi przeszkodę kontynuacji postępowania, umorzonego postanowieniem prokuratora (tak SN w postanowieniu z dnia 8.01.2008 r., V KK 416/07, OSNKW 2008, nr 5, poz. 36). Po prawomocnym umorzeniu postępowania przygotowawczego prokurator – bez zastosowania instytucji przewidzianych w art. 327 § 1 i 2 kpk oraz 328 kpk – nie dysponuje

prawem do skargi publicznej i nie może go odzyskać w sposób dorozumiany w drodze kontynuowania czynności procesowych. W sytuacji gdy brak jest decyzji procesowej stosownej do stadium, w którym wcześniej umorzono postępowanie, a przewidzianej w ww. przepisach, wniesiony przez prokuratora akt oskarżenia trzeba traktować jako pochodzący od osoby, która skutecznie wyzbyła się swego uprawnienia. Prawo do skargi, z której oskarżyciel skutecznie zrezygnował nie zostało bowiem odzyskane w sposób przewidziany przez procedurę (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 27 lutego 2019 r. II AKa 6/19 Lex nr 2682521).

Odnosząc
powyższe
rozważania do
realiów
niniejszej
sprawy
podkreślić
należy w
pierwszej
kolejności, że
tożsamość czynu
w przedmiocie,
którego
umorzono
dochodzenie i
zarzucanego
oskarżonemu
aktem
oskarżenia nie
budzi żadnych
wątpliwości,
skoro dotyczy
tych samych
osób, tego
samego
zdarzenia
faktycznego i
tych samych
skutków na
zdrowiu M. B..
Bezsprzecznym
jest także, że
następnie
postępowanie o
ten czyn zostało
postanowieniem,
zatwierdzonym
przez
prokuratora
umorzone z
uwagi na
znikomy stopień
społecznej
szkodliwości
czynu, choć
błędnie S. S. nie
przedstawiono
zarzutu i nie
przesłuchano go

w charakterze
podejrzanego.
Orzeczenie to
nie zostało
zaskarżone przez
pokrzywdzonego.
Co prawda
mógłby je
zaskarżyć S. S.,
ale wyłącznie na
swoją korzyść,
z uwagi na
treść art. 425
§ 3 kpk. (por.
uzasadnienie
wyroku SN z
dn. 15.02.2012
r., II KK 201/11,
OSNKW 2012,
nr 6, poz.
60). Tym samym
prokurator
utracił prawo
do oskarżenia
w sytuacji, gdy
postępowanie
wobec S. S.
zostało
umorzone,
bowiem
powstały układ
procesowy nie
pozwalał na
czynienie
bardziej
niekorzystnych
ustaleń ponad
stwierdzenie, że
stopień
społecznej
szkodliwości
czynu jest
znikomy. Dalej,
jak się wydaje
podstawą
podjęcia - jak
sam prokurator
wskazał -
prawomocnie
zakończonego

dochodzenia był przepis art. 327 §1 kpk (błędnie wskazano art. 22 §1 kpk). Na pewno bowiem nie zostało podjęte przez prokuratora nadrzędnego w rozumieniu art. 33 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze nad tym, który zatwierdził postanowienie o umorzeniu ani uzasadnienie orzeczenia nie odnosiło się do przesłanek z art. 327 § 2 kpk, a tylko zastosowanie tej instytucji pozwalało na odzyskanie przez oskarżyciela publicznego prawa do oskarżenia S. S. o czyn z art. 157 § 1 kpk na szkodę M. B..

Wobec powyższego stwierdzić należało, że w realiach niniejszej sprawy wobec prawomocnego umorzenia postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt. 3 kpk o czyn z art. 157 § 1 kpk,

którego miał się dopuścić S. S. na szkodę M. B. zachodził stan rzeczy osądzonej w rozumieniu art. 17 § 1 pkt. 7 kpk.

5.
ZSTRZYGNIECIE
SĄDU
ODWOŁAWCZEGO

5.1.
Utrzymanie w
mocy wyroku
sądu
pierwszej
instancji

1. Przedmiot utrzymania w mocy

Zwiążle o powodach utrzymania w mocy

5.2. Zmiana
wyroku sądu
pierwszej
instancji

1. Przedmiot i zakres zmiany

Zwiążle o powodach zmiany

<p>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>			
<p>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</p>			
<p>1.1.</p>	<p>stan rzeczy osądzonej w rozumieniu art. 17 § 1 pkt. 7 kpk</p>	<p># art. 439 k.p.k.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uchylenia</p>			
<p>Stosownie do art. 439 § 1 pkt. 8 k.p.k. niezależnie od granic i kierunku zaskarżenia Sąd odwoławczy uchyła zaskarżone orzeczenie i umarza postępowanie, jeżeli zostało wydane pomimo to, że postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało już prawomocnie zakończone.</p> <p>Skoro jak wskazano wyżej postępowanie o</p>			

<p>czyn z art. 157 § 1 kpk, którego miał się na szkodę M. B. dopuścić S. S. zostało już prawomocnie zakończone, to zaskarżony wyrok skazujący wobec oskarżonego należało w oparciu o art. 439 § 1 pkt. 8 kpk uchylić i na podstawie art. 17 § 1 pkt. 7 kpk postępowanie umorzyć.</p>			
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Związłe o powodach uchylenia			
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Związłe o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			

4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
6. Koszty Procesu			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
Pkt. II i III	Stosownie do art. 632 b kpk jeżeli w sprawach, o których mowa w art. 632 pkt 2 kpk, przyczyny umorzenia powstały w toku postępowania, sąd może orzec od Skarbu Państwa zwrot		

należności z
tytułu
ustanowienia
jednego
pełnomocnika.
Sąd Okręgowy
doszedł do
przekonania, że
instytucja ma
zastosowanie w
niniejszej
sprawie.
Podkreślić
należy, że do
umorzenia
postępowania
doszło z
przyczyn
zarówno
niezależnych od
oskarżonego, jak
i
pokrzywdzonego,
który domagał
się wznowienia
postępowania
przygotawczego
prawomocnie
umorzonego
(wniosek k.
80). Sąd też
Sąd Odwoławczy
doszedł do
przekonania, że
zachodzą
przesłanki do
zasądzenia na
rzecz M. B.
zwrotu
należności z
tytułu
ustanowienia
jednego
pełnomocnika,
uwzględniając
minimalne
stawki
wynikające z
Rozporządzenia
Ministra

Sprawiedliwości
z dnia 22
października
2015 r. w
sprawie opłat
o czynności
adwokackie,
szczególnie że
sprawa nie
wymagała od
pełnomocnika
dużego nakładu
pracy, w
rozumieniu §
15 ust. 3
Rozporządzenia.
Stąd też
stosownie do § 11
ust. 1 pkt. 3 w
zw. z § 17 ust. 1
Rozporządzenia
zasądzono od
Skarbu Państwa
na rzecz
oskarżyciela
posiłkowego M.
B. kwotę 1176
zł oraz dalsze
840 zł tytułem
zastępstwa
procesowego
przed sądem
odwoławczym (§
11 ust. 1 pkt.
4 wskazanego
Rozporządzenia).

Zgodnie zaś z
art. 632 pkt.
2 kpk kosztami
procesu
obciążono Skarb
Państwa.

7. **PODPIS**